

JAN VETH ALS CONTERFEITER EN ALS SCHILDER,

□ □ DOOR W. STEENHOFF □ □

HET is gebruikelijk beschouwingen over een kunstenaar en zijn werk op te fleuren met mededeelingen over zijn persoonlijke handel en wandel in het leven, zooals ook aan de reproducties van zijn voortbrengselen gemeenlijk zijn portret wordt toegevoegd. Dat hoeft nog niet opgevat te worden als de tegemoetkoming aan een ijdele nieuwsgierigheid — het is zeer natuurlijk, dat belangstellenden de zwevende gedaante van den kunstenaar, die ze zich droomen, in zijn realiteit, als gewoon mensch, voor oogen wenschen te hebben. Zoo laat het ons ook niet onverschillig, wanneer we bij toevallige gelegenheid op de lijfelijke verschijning van iemand, die ons uit zijn werken vertrouwd raakte, opmerkzaam worden gemaakt. En wanneer daartoe gelegenheid is, zullen we niet nalaten hem dan verder gade te slaan om hem in zijn persoonlijke eigenaardigheden nader te leeren kennen. Waarschijnlijk is daar de zucht niet vreemd aan om in den boven de massa uitblinkenden mensch ons zelf te herkennen, waarmee de waarheid dan bevestigd kan lijken (behalve, dat er voor den „valet de chambre” geen „grand homme” is) dat er tusschen den kunstenaar en den mensch in de getuigenis van zijn leven een onafscheidbaar verband bestaat.

Nu hebben die mededeelingen over het particuliere leven van iemand, die op eenigerlei wijze vermaard of populair werd, vooral aantrekkelijkheid, wanneer ze gegeven worden in den vorm van persoonlijke herinneringen, die echter doorgaands gekleurd zijn naar de persoonlijke wederkerige gezindheid, en dus van een betrekkelijke betrouwbaarheid.

Persoonlijke herinneringen aan Veth heb ik echter maar weinig. Toen ik aan de academie kwam, was hij daar reeds een paar jaar. In de groote schilderklas dus, waar wij, uit onze pleisterklas, in het middaguur soms heen slopen om eens te kijken naar wat door de hogere scholieren met verf en kwast naar een levend model, op levensgrootte, werd uitgericht. De naaktstudie van Veth was al gauw te herkennen om den ernst waarvan ze getuigde, naast een degelijke kundigheid. Het was werk, dat steek hield, knap, zonder speculatieve artistieke handigheden. Het boezemde respect in en wekte naijver bij de pleister-klassers, eerder nog dan vurige bewondering. Het zou al heel raar moeten loopen, als deze kweekeling niet reüsseeren zou!

Een enkele keer, als 't zoo trof op een bijeenkomst van de toen nog zeer